

KLAAGSCHRIFT EX ART. 12 SV

AANGETEKEND

Gerechtshof Amsterdam
Postbus 1312
1000 BH Amsterdam

Van:
Stichting Aanpak Misstanden Natuurbeheer, hierna te noemen:
STAMINA

AANGETEKEND 19 april 2019

Aan de edelgrootachtbare voorzitter van het Gerechtshof Amsterdam

Geeft eerbiedig te kennen:

Stichting Stamina komt bij uw Hof in beklag tegen de beslissing d.d. 19 maart 2019 van mr. M.C.A. Plantenga, officier van justitie bij het arrondissementsparket Amsterdam (**bijlage 2**) waarin de aangifte van Stamina d.d. 1 juli 2018 in verband met schending van de artikelen 1.3. en 2.1 van de Wet Dieren (**bijlage 3**) wordt geseponneerd.

Procesverloop

Op 1 juli 2018 werd door Stamina aangifte gedaan ter zake overtreding van de Wet Dieren artikelen 1.3 en 2.1 gepleegd op 13 en 14 juni 2018 te Lelystad, Praamweg Oostvaardersveld.

Het openbaar ministerie besliste bij brief van officier van justitie mr. M.C.A. Plantenga d.d. 19 maart 2019 niet over te gaan tot strafvervolgning van Staatsbosbeheer ter zake van overtreding van artikel 1.2. Wet Dieren. Ter zake van de aangifte met betrekking tot overtreding van artikel 1.3. wordt geen mededeling gedaan.

Tegen deze beslissing van het OM richt zich deze klacht.

Ontvankelijkheid

Stamina is belanghebbende.

De doelstelling van de Stichting conform statuten luidt, citaat : *"het bestrijden van natuurbeheer daar waar de intrinsieke waarde van elk individueel dier niet wordt gerespecteerd en beschermd; het steunen van natuurbescherming en dierenbescherming in de ruimste zin van het woord, het ageren en publiceren over misstanden van natuurbeheer (bijlage 4, statuten) .*

De stichting is in het leven geroepen om misstanden in natuurgebieden te bestrijden.

Hierbij is het vanzelfsprekend dat Stamina strafrechtelijk aangifte doet van schendingen van de rechten van dieren wanneer deze zich naar haar mening voordoen.

Door het achterwege blijven van strafvervolgning van Staatsbosbeheer is Stamina (als stichting opkomende voor de dieren die dat zelf niet kunnen) getroffen in een belang dat haar bepaaldelijk aangaat.

De feiten

Op 13 juni 2018 wordt in de middag bij een drachtige merrie een flinke wond waargenomen (zie gegevensdrager, **bijlage 5**, hierop ook foto's van deze merrie).

Dit paardje (een Konik) staat op het Oostvaardersveld, een gebied van 328 ha groot, waardoor dit paardje de status heeft van 'gehouden dier' en daardoor integraal onder o.a.

de beschermende werking van de Wet Dieren valt. Het Oostvaardersveld is een afgesloten stuk terrein. Het wordt door een spoorbaan en een weg gescheiden van de z.g. grote vlakte van de Oostvaardersplassen.

Eigenaar c.q. houder van het dier is Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer heeft derhalve de zorgplicht over het dier in het kader van het dierenwelzijn (**bijlage 6**).

Wanneer aan het einde van de middag rond een uur of 17:00 twee vrouwen < > (**bijlage 7**) gaan kijken naar de hoogdrachtige merrie constateren zij een onbehandelde wond; dat het dier behoorlijk wat bloed moet hebben verloren; koud aanvoelt en bibbert alsof het in shock dreigt te geraken.

De vrouwen (beiden deskundig op het gebied van paarden) zijn van mening dat dit een noodsituatie is en dat het dier onmiddellijk hulp nodig heeft omdat het anders wel eens verkeerd af zou kunnen lopen.

De vrouwen telefoneren met diverse (nood)nummers van SBB maar het lukt hen niet iemand van hen aan de lijn te krijgen.

Zij besluiten dierenartsen te bellen om hen te vragen hulp te verlenen aan het dier in nood. Die weigeren te komen: het betreft immers een paard van SBB en daar branden zij hun vingers niet aan. Ook veearts < > wilde niet komen.

Uiteindelijk vinden zij een dierenarts *gezelschapsdieren* uit Lelystad, mevrouw < > (**bijlage 8**) die, ondanks dat zij niet werkt met paarden en haar praktijk daar dus niet op is toegerust, bereid is te komen om in ieder geval de noodzakelijke 'eerste hulp' te bieden.

Zij constateert:

dat het drachtige paardje in shock is;

reeds aan het afkoelen is en waarschijnlijk behoorlijk wat bloed verloren heeft.

Zij vermoedt inwendig letsel vanwege de wond die waarschijnlijk veroorzaakt is door een flinke trap.

Ze verleent het dier de noodzakelijke 1e hulp en legt een deken over het dier om verdere afkoeling tegen te gaan. Zij besluit de veearts < > te bellen die regulier dieren voor SBB behandelt. Nu zegt < > toe te komen. Tijdens dit telefoongesprek gaat de merrie liggen en breken de vliezen.

< veearts > arriveert. < > waarschuwen de veearts dat het veulen in kruinligging ligt. De dierenartsen hechten de wond terwijl de merrie kreunend op de grond ligt. Een omstander helpt de merrie op de grond te houden. De wond is snel gehecht. De merrie krijgt een injectie en staat weer op, loopt een paar meter en gaat weer liggen in de buurt van de sloot met de vruchtzak er half uit.

Veearts < > vindt dat de natuur verder zijn werk moet doen, ondanks de kruinligging van het veulen en de kritieke toestand van het paardje en vertrekt. Het dier wordt aan zijn lot overgelaten.

Ondertussen is de politie gearriveerd en sommeert iedereen inclusief de dierenarts mevrouw < > van het veld af te gaan. Ondanks protesten van omstanders die aangeven dat het dier niet alleen gelaten moet worden. Het dier verplaatst zich ondertussen richting sloot.

Allen stonden nu op de weg aan de rand van de weide waar het paard stond en hoorden hoe het dier kreunde en kermde en op een gegeven moment een enorme klap maakte en door een val in de sloot te water raakte.

Dit wilden de hulpverleners nu juist door hun aanwezigheid op het veld voorkomen.

Rond 00:00 uur werd opnieuw de politie gebeld en om hulp verzocht. Dit wordt geweigerd. Dit gesprek is opgenomen door degene die het verzoek deed (< >).

Vervolgens wordt de brandweer gebeld, die is immers nodig om het paard uit het water te halen.

Dierenarts < > telefoneert ondertussen opnieuw met veearts < > met het verzoek toch weer bijstand te komen verlenen. Al die tijd wordt, in afwachting van de brandweer, het hoofd van het paardje door 2 mannen boven water gehouden om te voorkomen dat het verdrinkt.

Veearts < > komt terug en gaat naast het hoofd van het paard zitten maar kan gelet op de positie van het paard in het water niets doen.

De brandweer zegt ondertussen toe te komen helpen.

Op de site van 112meldingen.nl is te zien dat om 00:13:12 de melding is uitgezet.

Om 00:14:41 uur wordt de melding echter ingetrokken terwijl het dier nog steeds te water ligt (**bijlage 9**).

De voorlichter brandweer verklaart dat dat komt omdat er altijd contact wordt opgenomen met de eigenaar van het terrein - i.c. Staatsbosbeheer - *die in dit geval heeft laten weten dat hulp niet nodig was.*

Rond de klok van 00.30 uur op 14 juni 2018 constateert < > dat de merrie is overleden. De merrie is liggende in het water overleden.

Sectie

Uit de verschenen sectierapporten (**bijlage 10**) blijkt:

dat het veulen in een kruinligging lag tengevolge waarvan een deel van de blinddarm is doorgescheurd.

Hierdoor had de merrie hevige buikvliesontsteking met voedseldelen vrij in de buikholte.

In het eerste rapport wordt gemeld dat het dier geëthanaseerd is. In het tweede rapport wordt gewag gemaakt van een melding dat het dier niet geëthanaseerd is.

Toelichting:

De sectierapporten 'beginnen' bij de kruinligging.

Wat daar aan vooraf ging:

Merrie krijgt trap; loopt te lang onbehandeld rond en verliest daardoor teveel bloed; raakt daardoor in shock wat de te vroege baring opwekt terwijl het veulen nog niet goed gedraaid lag - kruinligging.

De strafbare gedragingen/verwijten

In deze casus heeft SBB de Wet Dieren overtreden door:

- **niet reeds eerder het drachtige paardje te behandelen aan haar verwonding waardoor het in kritieke toestand kwam te verkeren (art. 1.3 onder 3 en 2.1. onder 6 Wet Dieren);**
- **onbereikbaar te zijn in de avonduren op de noodnummers op het moment dat het paardje reeds in een kritieke toestand verkeerde en waardoor noodzakelijke hulp in een eerder stadium onthouden werd (art.1.3. onder 3 en art. 2.1 onder 6 Wet Dieren).** Zoals te lezen is in de sepotbeslissing moet SBB kennelijk toestemming geven voor behandeling. Door uren onbereikbaar te zijn geweest, is hulp van de veearts van SBB veel te laat van start gegaan.

Dat uiteindelijk hulp is verleend aan het dier is dankzij de volhardende inspanningen van de toevallig aanwezige omstanders ter plekke: door hen is immers dierenarts < > gekomen en naar haar luisterde veearts < > toen hem verzocht werd te komen;

- **te belemmeren dat noodzakelijke hulp van de brandweer werd verleend om het paardje uit het water te halen, door de afmelding te doen (terwijl het paardje nog in het water lag en in leven was).**

Was het dier eerder diergeneeskundige hulp geboden dan was het niet in shock geraakt. Vreemd is dat veearts < > van SBB ondanks de kruinligging er voor heeft gekozen het dier alleen te laten en het veulen er niet eerst 'af te halen' dan wel in ieder geval het veulen onder diergeneeskundige hulp geboren heeft laten worden dan had wellicht de blinde darm niet gescheurd of/en had het voldragen veulen gered kunnen worden.

Het dier heeft een zeer pijnlijke dood gehad die voorkomen had kunnen worden indien tijdig behoorlijke veterinaire bijstand was verleend. Het paardje had veel eerder aan de wond behandeld moeten worden en niet dankzij alarm slaan van omstanders maar door monitoring van de eigenaar van het dier. Vervolgens is bijstand tegengehouden door de onbereikbaarheid en tegenwerking in de hulpverlening door Staatsbosbeheer, die de dieren op het Oostvaardersveld behandelt alsof het niet-gehouden dieren zijn. Een volkomen gebrek aan monitoring en zorgverlening van kwetsbare, drachtige en gewonde dieren. Ook het voldragen veulen heeft het niet overleefd.

De casus van deze aangifte betreft een gehouden dier welk dier integraal recht had op de bescherming die volgt uit de Wet Dieren. En niet heeft gekregen. Een aaneenschakeling van verwijtbaar handelen en nalaten met dramatische gevolgen voor een hulpeloos en kwetsbaar dier.

Deze casus heeft veel verontwaardiging gewekt bij alle aanwezigen die getuige waren van dit voorval en van degenen die er naderhand kennis van hebben genomen.

Dit paardje is door ons uitgekozen als 1 uit vele dieren op de Oostvaardersplassen aan wie noodzakelijke zorg door SBB is onthouden. Ter illustratie zijn in **bijlage 11** enkele foto's bijgevoegd van andere noodlijdende dieren van SBB die zorg zijn onthouden, verwaarloosd en met ernstige verwondingen en pijn hebben rondgelopen.

De beslissing van het OM

Inleidende opmerkingen.

Staatsbosbeheer heeft als eigenaar van het dier zorgplicht. Omdat het een gehouden dier betreft geldt (o.a.) de gehele Wet Dieren (en niet slechts het artikel 2.1).

Als SBB zorgplicht heeft, kan ze die ook overtreden. Stamina denkt dat dit i.c. het geval is geweest en wenst dat het OM onderzoek doet en vervolging instelt.

SBB heeft geen strafrechtelijke immuniteit; is al eerder strafrechtelijk veroordeeld (Op 14 april 2003: ECLI:NL:GHARN:2003:AF9100).

En overigens: doctrine en Pikmeergedachte inzake immuniteit van de ambtenaar houden geen stand inzake het geprivatiseerde SBB omdat de ministeriële verantwoordelijkheid nu juist uitdrukkelijk *niet* de uitvoering van de concrete bedrijfsvoering betreft (**bijlage 12**). Stamina heeft geen aangifte gedaan tegen het beleid, het beleid staat in deze strafrechtelijke context niet ter discussie. Het gaat om concrete uitvoeringshandelingen of/ en om een nalaten (al dan niet voortvloeiende uit enig beleid, dat doet niet ter zake) die ons inziens schending van de Wet Dieren op heeft geleverd.

Voorts lezen wij in de sepotbeslissing d.d. 19 maart 2019 van mr. M.C.A. Plantenga *niet* dat toetsing aan artikel 1.3. Wet Dieren heeft plaatsgevonden, terwijl wij daar wel aangifte van hadden gedaan. Het betrof immers een gehouden dier waarvoor onder meer gold: vrijwaring van fysiek en fysiologisch ongerief, pijn en verwondingen.

Navraag leert Stamina dat het OM met betrekking tot het zogenaamde onderzoek dat zij verricht zou hebben alvorens tot sepot te besluiten, geen van de bovenstaande betrokkenen bij het voorval heeft gehoord.

Mevrouw < > is niet gehoord.

Mevrouw < > is niet gehoord.

Mevrouw < > is niet gehoord.

Dit waren de eerste 3 getuigen ter plaatse.

Overigens zijn ook verdere getuigen niet gehoord.

Evenmin is Stamina om verdere inlichtingen gevraagd. Twee bestuursleden van Stamina zijn overigens zelf voor een groot deel getuige geweest van dit voorval.

De enige die kennelijk gehoord is, is Staatsbosbeheer, en dat is nu juist de verdachte in deze zaak. Dat is waar het OM de sepotbeslissing op heeft gebaseerd. Doet zij dit tegenwoordig zo in alle strafzaken? Of alleen wanneer de verdachte Staatsbosbeheer betreft? Vervolgens wordt de zaak door het OM fiks ten nadele van de omstanders uitgelegd door te zeggen dat 'verdere escalatie' moest worden voorkomen en dat de 'veiligheid van de dierenarts' gegarandeerd moest worden. Alsof die 1 moment in het geding is geweest! Wij vragen ons terecht af: van wie komt die informatie? Het siert de OvJ niet dat zij daar klakkeloos in mee is gegaan.

Helaas is het zo ook in de media terecht gekomen. Die overigens bakzeil hebben moeten halen toen de sectierapporten naar buiten kwamen.

Bij het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden loopt een artikel 12 SV procedure tegen een valse aangifte door een boswachter van SBB van een 'doods'bedreiging die gedaan zou

zijn door een 'actievoerder'. De persoon in kwestie is daarvoor nota bene gedagvaard - en uiteraard vrijgesproken. Ook is ons een ander zaak bekend tegen dezelfde boswachter waarbij een 'actievoerder" is vrijgesproken.

Het lijkt erop dat SSB in deze maatschappelijke strijd kost wat kost de gelederen gesloten wil houden. Mede daarom is het onbegrijpelijk dat het OM kennelijk niet aan objectieve waarheidsvinding heeft gedaan. Waar het OM het laat liggen, ligt een taak voor de rechterlijke macht.

De gronden voor de beslissing om te seponeren zoals verwoord in de brief van mevrouw mr. M.C.A. Plantenga schieten schromelijk te kort.

Conclusie

Gezien al het bovenstaande dient Staatsbosbeheer strafrechtelijk te worden vervolgd ter zake van dierenmishandeling en schending van de intrinsieke waarde van het dier zoals strafbaar gesteld in de artikelen 2.1 en 1.3 Wet Dieren, nu SBB zich hieraan heeft schuldig heeft gemaakt ten aanzien van de drachtige merrie.

Redenen waarom klager Stamina zich wendt tot uw hof met het verzoek het beklag gegrond te verklaren en de beslissing d.d. 19 maart 2019 van mr. M.C.A. Plantenga, officier van justitie, te vernietigen en de strafvervolging van Staatsbosbeheer ter zake van de bovengenoemde artikelen te bevelen.

Doorn, 19 april 2019
Stichting Stamina